

Nikola Šubić

turistički novinar Dubrovnik

KAVANA DUBRAVKA

Primljeno/Received: 5. listopada 1998.

Prihvaćeno za tisak/Accepted for publishing: 16. studenog 1998.

Sažetak

DUBRAVKA je najstarija dubrovačka kavana koju je daleke 1836. godine otvorio Nikola Birimiša. Riječ je o prvom modernom ugostiteljskom objektu u Dubrovniku koji već 162 godine u kontinuitetu posluje na istom mjestu na Pilama (Brsalje). Na početku Domovinskog rata 1991. ova je popularna kavana četiri puta granatirana. Obnovljena i ljepša nego ikada, početkom je srpnja 1998. ponovo primila goste.

Ključne riječi: Kavana DUBRAVKA, Nikola Birimiša, kontinuirani rad, Domovinski rat, obnova i rekonstrukcija.

UVOD

Gradeći hospicije za strance i privatne gostionice pod državnim nadzorom, Dubrovačka Republika se vrlo rano počela brinuti za ljude koji su posjećivali ovaj grad, za trgovce, pomorce, diplomate itd. Takvi objekti postoje već u drugoj polovici 14. stoljeća. Razvojem prometala, naročito parobroda i željeznice, sredinom 19. stoljeća u Europi dolazi do promicanja nove grane gospodarstva koju nazivamo turizam. Zahvaljujući bogatoj povijesnoj i kulturnoj baštini, poboljšanju općih uvjeta života i usluga (voda, električna energija, telefon, kupališta, izletišta), a posebno izgradnji nove bolnice na Boninovu 1888. stvoreni su osnovni preduvjeti za turistički razvitak Dubrovniku. Grad sve češće posjećuju stranci, pa sve to pogoduje ozbiljnijem razvoju ugostiteljske djelatnosti.

BIRIMIŠINA KAVANA

Birimišina kavana na Brsaljama (Pile), otvorena 1836. godine, predstavlja prvi moderni ugostiteljski objekt u Dubrovniku (uz Zislerovu kavanu na Placi - Stradunu, koja ipak nije bila te razine i kvalitete). Vlasnik za ono vrijeme vrhunskog i uglednog objekta bio je Nikola

Birimiša, koji je izgradio zgradu na Brsaljama s namjerom da u njoj otvori kavanu i tako započne vlastiti kavanski obrt. Nalazeći se na gotovo idealnom mjestu, kavana ubrzo postaje najomiljenije i najpopularnije okupljalište Dubrovčana i njihovih gostiju. Gotovo je bilo nemoguće zamisliti život tadašnjeg Dubrovnikana bez ove kavane. To potvrđuje i Luko Didak Sorgo (Sorkočević), koji u jednoj latinskoj poslanici piše Matu Lujovu Zamanji:

"Kad se vratiš kući, naći ćeš novu kafanu, u kojoj možeš dobiti sladoled i čitati novine i vidjet ćeš nasred Brsalja česmu, onud šeću raskošno odjevene gospe i djevojčice, tu fenjeri obješeni od stabla osvjetljuju kao sunce sav taj prizor".

U kavani ili pred njom često je svirala vojna glazba. Iako je prvotno imala svoj službeni naziv "Caffe all' Arciduca Federico", a kasnije "Nadvojvodi Maksimilijanu", Dubrovčani su kavanu obično nazivali imenom vlasnika, pa su govorili da idu "U Birimiše" ili da će biti "Pred Birimišom". U kavane i gostionice dolazili su domaći ljudi da bi popili kavu ili kupicu rozolina i da bi "bistrili" mjesne i tuđe zgode i nezgode. Isto je bilo i s Birimišinom kavanom koju su ujutro posjećivali najviše stranci i stariji gospari, budući da su u njoj bile ljubazna i kvalitetna posluga i ukupno dobra usluga. Pred kavanom je naročito bilo živo tijekom ljetnih mjeseci, kada bi se "cijeli Dubrovnik" preselio ovdje da uživa u izvrsnom sorbetu, kako su tadašnji Dubrovčani govorili za sladoled, da sjedi na čistom zraku, da sluša sviranje vojničke kapele ili da jednostavno šeta ispred nje. Kavana je kasnije nazvana DUBRAVKA i pod tim imenom, poslušujući stalno na istom mjestu, djeluje i danas.

OBNOVA KAVANE

Na početku Domovinskog rata 1991. godine, kavana DUBRAVKA je teško oštećena (granatirana je četiri puta). Odmah po završetku ratnih događanja, Poslovodstvo UTP "Ragusa", u čijem se sastavu nalazi i kavana DUBRAVKA, donosi odluku o njezinoj svekolikoj obnovi. To je i učinjeno i kavana je 9. srpnja pred početak 49. Dubrovačkog ljetnog festivala ponovno primila goste. Otvaranje ovog objekta uistinu je bilo simbolično i donekle neuobičajeno. Naime, jedan mali dječak (star tri ili četiri godine) umaknjem croisanta u bijelu kavu kavanu je proglasio otvorenom. Ukupna investicija je iznosila 2,8 milijuna njemačkih maraka, a sredstva su osigurali Dubrovačka banka d.d. i HBOR. Investitor je bila tvrtka UTP "Ragusa", Dubrovačka tvrtka ALFAPLAN obavila je poslove projekta i nadzora, izvoditelj radova bio je SRĐ d.d. iz Dubrovnikana, a tehnološko rješenje dala je francuska tvrtka CIPH "France style" iz Pariza. Rekonstruirana kavana DUBRAVKA raspolaže s 549 četvornih metara zatvorenog prostora (podrum, prizemlje, kat) i 652 metara četvorna natkrivenog i otvorenog prostora (terase).

Kavana danas u svojoj ponudi ima najkvalitetnije proizvode od brašna (kruhove, croisante, torte, kolače, mignone, sendviče, sladolede, voćne kupove),- sve po tehnologiji France style international, zatim salonski dio sa kompletnom ponudom navedenih proizvoda, pića i napitaka i terasu na kojoj se nudi cjelokupan asortiman već spomenutih proizvoda uz svakodnevno izvođenje glazbe (salonski prostor) u vremenu od 21 do 01 sati.

Za ukupnu uslugu i kvalitetu brinu se 34 stručna djelatnika.

ZAKLJUČAK

U 162.-oj godini postojanja i rada u kontinuitetu (osim razdoblja od studenog 1991. do srpnja 1998.) DUBRAVKA je kvalitetno obnovljena, slijedeći povijesne tradicije objekta kao kavane prilagođene najvećim i najmodernijim europskim standardima i trendovima ugostiteljskog objekta kavanskog tipa. Pomirujući dugogodišnju dilemu, tj. postojanje i funkcioniranje objekta, a riječ je o tome da su jedni zagovarali postojanje kavane, dok su drugi smatrali da istu treba srušiti jer ometa vizuru i lijep pogled s Brsalja na tvrđavu Bokar, ova rekonstrukcija je dilemu riješila. Tijekom vremena dijelovi nadograđeni na temeljnu zgradu su srušeni i ostala je samo prvotna građevina iz vremena otvaranja prije točno 162 godine. Obnovom je otvoren vidik s Brsalja na jedinstveni Bokar i gradske zidine, te je dobivena prekrasna terasa s otvorenim vidikom. Današnjim izgledom kavana DUBRAVKA se u cjelosti uklapa u ljepotu dubrovačkih zidina.

LITERATURA

1. Perić I.: Razvitak turizma u Dubrovniku i okolici od pojave parobrodarstva do 1941. godine, Zavod za povijesne znanosti istraživačkog centra Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Dubrovniku,
2. Šubić, N.: Vlastita dokumentacija

Nikola Šubić

Journalist of Tourism, Dubrovnik

"DUBRAVKA" CAFÉ

Summary

DUBRAVKA, established as far back as 1836 by Nikola Birimisa, is the oldest café in Dubrovnik. This is the first contemporary restaurant operation of its kind in Dubrovnik, where business has been ongoing for the past 162 years in the same location at Pile (Brsalje). At the outbreak of Civil War in 1991, this popular café was mortar-shelled on four occasions. Renovated and more beautiful than ever, it once again opened for business in July of 1998.

Key words: *DUBRAVKA café, Nikola Birimisa, ongoing business, Civil War, renovation and reconstruction.*